

अ० स्थितमित्यादि । कीदृशं महेन्द्रं उदधेर्जलौघेन परिस्रवात्
 विनाशात् समन्तादास्रवनाद्वा धरित्रीं पृथिवीं परिरक्षितुमिव
 समन्तात् चातुमिव गगनतलवसुन्धरयोराकाशपृथिव्योरन्त
 राले मध्ये जलनिधिवेगसहं देहं प्रसार्य विस्तार्य स्थितं सहेः
 पचादित्वादन् परिस्रुङ्गेभावेऽल् परिस्रवामिति पाठे पचादि
 त्वादन् चञ्चलां व्याकुलां वा परिस्रवश्चञ्चलः स्यादाकुलेऽपि
 परिस्रवइति विश्वः । उत्प्रेक्षेति अन्यथावस्थितावृत्तिश्चेतनस्येत
 रस्य वा । अन्यथोत्प्रेक्षते यत्र तामुत्प्रेक्षां विदुर्बुधाइति अत्र
 स्वाभाविकाद्यावापृथिव्योरन्तराले स्थितिः पृथिवीरक्षणार्थतया
 सम्भाव्यते अन्यस्त्वाह अविवक्षितसामान्यात् किञ्चिच्चोपमया
 सह । अतद्गुणक्रियायोगादुत्प्रेक्षातिशयान्वितेति तत्र महीधर
 सामान्याविवक्षितत्वाद्वाविवक्षितसामान्यत्वं परिरक्षितुमिवेति
 प्रयोगात् किञ्चिच्चोपमया सह योगित्वं महेन्द्रगिरेरतद्गुणतया
 रक्षणक्रियायोगः गगनतलवसुन्धरान्तरालं व्याप्य स्थितमित्य
 तिशयान्वितत्वं इवशब्दोऽप्युत्प्रेक्षाव्यञ्जकः ॥ ४४ ॥

विषधरनिलये निविष्टमूलं शिखरशतैः परिमृष्ट
 देवलोकं । घनविपुलनितम्बपूरितां फलकुसुमाचित
 वृक्षरम्यकुञ्जं ॥ वार्त्ता ॥ ४५ ॥

ज०म० विषधरनिलयइत्यादि । विषधरनिलये पाताले निविष्टमूलं
 महेन्द्रं शिखरशतैः करणभूतैः परिमृष्टः संसृष्टो देवलोको येन
 घनैर्निरन्तरैर्विपुलैर्विस्तीर्णैर्नितम्बैर्मखलाभागैः पूरिता व्याप्ता